

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสงคราม

Transformational Leadership of Administrators and Student-
Centered Instructional Management in the Schools under the
Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area

¹ศิริพร ปานกลาง

Siriphon Panklang

²มัทนา วัฒนอมศักดิ์

Mattana Wangthanomsak

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding Author, Email: Siriponooo2529@gmail.com

Received November 14, 2022; Revised March 2, 2023; Accepted: March 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 63 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา/ ครู รวมทั้งหมด 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมการยอมรับในเป้าหมายของกลุ่ม การสนับสนุนเป็นรายบุคคล การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม การระบุและการแสดงวิสัยทัศน์ ความคาดหวังต่อผลการปฏิบัติงานในระดับสูง การกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; การจัดการเรียนการสอน; การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) transformational leadership of school administrators under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. 2) student-centered instructional management in the schools under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. 3) The relationship between transformational leadership of administrators and student-centered instructional management in the schools under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. The sample group is There are 63 schools under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. There are two informants per school, consisting of 1) school administrators or acting in position 2) A total of 126 teachers. The research tools are questionnaire.

The results of this research revealed that:

1) transformational leadership of school administrators under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area, collectively and individually, were found at the highest level, ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest were providing individualized, providing an appropriate model, identifying and acurating a vision, high performant expectations, and intellectual stimulation.

2) student-centered instructional management in the schools under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. Considering each aspect the result was highest in 1 aspect and was high in 4 aspect ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest as positive classroom management, using media, innovation and technology and leaning resources that support learning, expressing opinion, give feedback for developing leaning method. Furthermore, using

learning by doing method that can be applied in real life lastly, examining and evaluation systematically for developing student respectively.

3) The relationship between transformational leadership of administrators and student-centered instructional management in the schools under the Office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area. It was moderate level which was statistically significant at the .01 level.

Keywords: Transformational leadership; Instructional Management; Student-Centered education

บทนำ

พระบรมราชาบาทและพระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนร่วม คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ในบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชนหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษาและการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้ง ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561)

จากข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน มีความต้องการความช่วยเหลือ คือ จำนวนครู ไม่ครบในชั้นเรียน มีปัญหาในการจัดครูเข้าสอนในระดับปฐมวัย ความต้องการความช่วยเหลืออันดับแรก คือ ต้องมีครูครบในชั้น ซึ่งโดยระบบ คือ เป็นไปไม่ได้ เพราะ ก.ค.ศ. กำหนดจำนวนครู จำนวนนักเรียนไว้ 30 คนต่อห้อง และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่ง ไม่มีผู้บริหารสถานศึกษา มีเพียงผู้รักษาการในตำแหน่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2562ก) พบว่าผู้บริหารตัวจริงที่มีไม่ครบโรงเรียน เนื่องด้วย ก.ค.ศ. กำหนด เด็กนักเรียนต่ำกว่า 100 ไม่มีผู้บริหาร ซึ่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ยังขาดผู้บริหารอยู่ 21 โรงเรียน ดังนี้ วัดคลองโคน วัดลาดเป้ง บ้านบางบ่อ วัดนางพิมพ์ วัดจันทร์เจริญสุข วัดบางประจันต์ วัดตะโหนดทราย วัดตรีจินดารามวัดนาราม วัดบางคนทีโน วัดเจริญสุขาราม วัดแก่นจันทร์ บ้านยายแพ่ง วัดเกตการาม วัดจุฬามณี วัดสี่แยกราษฎร์บำรุง วัดอมรวดี บ้านต้นลำแพน จตุภูมิหาราชาอนุสรณ์ วัดมณีสวรรค์ วัดเสด็จ วัดแก้วเจริญ เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2563) ได้สรุปรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปี

การศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สรุปภาพรวม ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้เห็นภาพรวมของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนหนึ่งพบข้อเสนอแนะในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการความช่วยเหลือของโรงเรียนในสังกัด จัดหาผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่ง ไม่มีผู้บริหารสถานศึกษา มีเพียงผู้รักษาการในตำแหน่ง บางโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งมาเป็นรักษาการในตำแหน่งยังอยู่ในตำแหน่งครูผู้ช่วยหรือตำแหน่งครู ทำให้ขาดทักษะในการบริหาร ขาดภาวะผู้นำในการดำเนินการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ หรือขาดการมีวิสัยทัศน์บริหารไม่ชัดเจน ขาดลักษณะการกระตุ้นการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูงและจำนวนครู มาช่วยในการดำเนินงานสถานศึกษา และวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นส่งผลต่อคุณภาพเด็กโดยตรง ควรจัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ แนะนำ สถานศึกษาในสังกัด ให้มีการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานรายโรงเรียนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะด้านส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ต้องสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ เพราะผู้บริหารยังต้องการ การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สามารถต่อยอดการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาและผู้เรียนโดยตรง จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรม พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานผ่านระบบ Digital Technology ที่ทันต่อภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงของยุคและสมัย เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2562) ผลการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีดังนี้ 1) เรียนที่โรงเรียน (ON – Site) 2) เรียนที่บ้านผ่าน DLTV (ON – Air) 3) เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) 4) เรียนผ่าน Application (ON – Demand) เป็นการเรียนด้วย DLTV ผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th, Application, YouTube (DLTV Channel) 5) นำหนังสือ แบบฝึกหัด ใบงานไปเรียนรู้ที่บ้าน ภายใต้อาจารย์ช่วยเหลือของผู้ปกครอง และครู (ON Hand) พบว่าการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา อัตราการเข้าเรียนออนไลน์น้อย เนื่องจากขาดแคลนเครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์การเรียน มีนักเรียนบางส่วนมีปัญหาเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีหรือมีความเสถียรน้อย ทำให้การเรียนออนไลน์และการติดต่อสื่อสารกับครูติดขัด ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาดังกล่าวสถานศึกษาดำเนินการนำหนังสือ แบบฝึกหัด ใบงานให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่บ้านโดยวิธีการ ดังต่อไปนี้ ให้นักเรียนหรือผู้ปกครองหรือนักเรียนมารับที่โรงเรียน โดยนัดหมายเวลาส่งงานและรับงานใหม่ ครูนำใบงาน

หรือหนังสือไปให้เองที่บ้านนักเรียน โดยนัดหมายส่งงานและรับงานใหม่ ก่อนส่งปิดโรงเรียนวันสุดท้าย ได้ให้นักเรียนทุกคนนำหนังสือ แบบฝึกหัดทุกวิชากลับบ้าน มอบใบงานทางสื่อโซเชียลมีเดีย แอปพลิเคชันไลน์ (Line) Facebook Messenger Facebook Group (กลุ่มเฟสบุ๊ก) Google Classroom

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสนใจศึกษาแนวทางของความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดแนวทางในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคที่ต้องการหลักการคิดในการพัฒนาทางวิชาชีพในการเรียนรู้ และเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปพัฒนาและเพื่อเป็นแนวทางสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อทราบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ศึกษาสถานการณ์โดยไม่มีการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อำเภอเมือง อำเภอบางคนที อำเภออัมพวา มีจำนวน 72 แห่ง ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 แห่ง จากนั้นผู้วิจัยสุ่มแบบแบ่งประเภท โดยจำแนกตามอำเภอ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง 2) ครู รวมทั้งหมด 126 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา 5) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยนำจากแนวคิดของเลทวูดและแจนซี (Leithwood and Jantzi, 1996)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากการอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 แล้วนำมาปรับปรุงข้อบกพร่องและเรียบเรียงให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 15 แห่ง รวม 30 ฉบับ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และ 2) ครู จำนวน 1 คน

ขั้นที่ 4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของของครอนบาค (Cronbach, 1974) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .948

เขียนสรุปข้อมูลที่ได้ด้วยวิธีพรรณนา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา พื้นที่วิจัยคือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อำเภอเมือง อำเภอบางคนที อำเภออัมพวา มีจำนวน 72 แห่ง โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนของการศึกษาปัญหาที่จะทำการวิจัย โดยผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาสภาพปัญหา นิยามปัญหา และอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา ข้อมูลสถิติ กฎระเบียบ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้ข้อมูลในการสนับสนุนงานวิจัย และนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย รับข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหา ความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยเทคนิค IOC (index of item objective congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 106) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 15 แห่ง รวม 30 ฉบับ นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม กลับมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .948

ขั้นที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการนำเสนอรายงานการวิจัย จัดทำร่างผล วิเคราะห์ แปรผล และอภิปรายผล เขียนรายงานผลการวิจัยเพื่อเสนอต่อผู้ควบคุมตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ จัดทำ รายงานการวิจัยเพื่อดำเนินการขอสอบวิทยานิพนธ์ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรายงานผลตามที่ คณะกรรมการชี้แนะ และจัดทำร่างรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ นำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการยอมรับในเป้าหมายของกลุ่ม ด้านการสนับสนุนเป็นรายบุคคล ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ด้านการระบุและการแสดงวิสัยทัศน์ ด้านความคาดหวังต่อผลการ ปฏิบัติงานในระดับสูง และด้านการกระตุ้นทางปัญญา

ตารางที่ 1

(n=63)

ด้าน	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร(X_{tot})	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	การระบุและการแสดงวิสัยทัศน์ (X_1)	4.57	0.39	มากที่สุด
2	การส่งเสริมการยอมรับในเป้าหมายของกลุ่ม (X_2)	4.72	0.39	มากที่สุด
3	การสนับสนุนเป็นรายบุคคล (X_3)	4.69	0.42	มากที่สุด
4	การกระตุ้นทางปัญญา (X_4)	4.52	0.47	มากที่สุด
5	การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม (X_5)	4.67	0.44	มากที่สุด
6	ความคาดหวังต่อผลการปฏิบัติงานในระดับสูง (X_6)	4.53	0.47	มากที่สุด
โดยภาพรวม (X_{tot})		4.62	0.34	มากที่สุด

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมาก

ไปหาน้อย ดังนี้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ

ตารางที่ 2

(n=63)

ด้าน	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา (Y_{tot})	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ (Y_1)	4.41	0.50	มาก
2	ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Y_2)	4.46	0.48	มาก
3	มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก (Y_3)	4.53	0.45	มากที่สุด
4	ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน(Y_4)	4.41	0.50	มาก
5	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y_5)	4.43	0.51	มาก
โดยภาพรวม (Y_{tot})		4.45	0.42	มาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-5 ปี และ 6-10 ปี จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากครูก็มีความรู้เกี่ยวกับทักษะในการบริหาร และมีประสบการณ์การทำงานที่ สามารถพัฒนาต่อยอดไปได้ จึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และ ทิศทางในการบริหารจัดการในสถานศึกษา จึงทำให้เข้าใจบริบทของผู้บริหาร และ ประกอบกับสถานศึกษาอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ซึ่งได้รับนโยบายจากหน่วยงานสังกัด คือ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมา และในปัจจุบันมีการวางแผนการปฏิบัติงาน การปรับปรุง การพัฒนา และเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามนโยบายนั้น โดยมีการบริหารจัดการที่มากขึ้น และอย่างรวดเร็ว ต้องมีการลงมือปฏิบัติ เปลี่ยนแปลงระบบการทำงานมากขึ้น เปลี่ยนวิธีทัศนในการทำงาน และสร้างระบบการทำงาน ให้เป็นระบบมากขึ้นเพื่อสอดคล้องกับนโยบายนั้น ทำให้ผู้บริหารต้องมีความเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เห็นความสำคัญกับความต้องการของครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการทุ่มเทในการทำงาน ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และผู้บริหารต้องมีการถ่ายทอด นโยบายให้แก่ผู้ร่วมงานได้นำไปปฏิบัติด้วย และส่งเสริมครูและบุคลากรในสถานศึกษาคิดหาวิธีการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด, 2561) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติธัช ออไอศุรีย์ ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน (กิตติธัช ออไอศุรีย์, 2561)

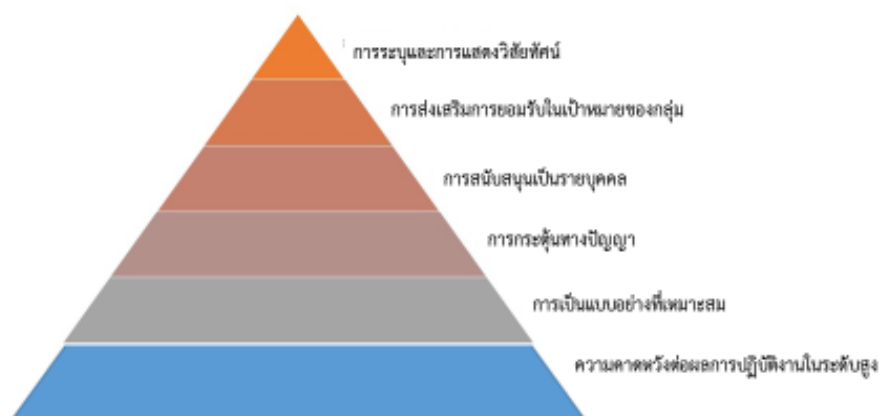
2. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ซึ่งสถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงโดยสถานศึกษา มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย เช่นครูผู้สอนมีการบริหารชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพวงพยอม ชิดทอง ที่ได้ศึกษารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อส่งเสริมทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มรายวิชาจิตวิทยาสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่าสภาพปัจจุบันในภาควิชาจิตวิทยามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน (พวงพยอม ชิดทอง, 2561)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการทำงาน พัฒนาโรงเรียน และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาด้วยทัศนวิสัยอันกว้างไกล ซึ่งในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพน้นนอกจากความสามารถและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารแล้ว ยังต้องอาศัยปัจจัยอื่นอีกหลายด้านที่จำเป็นแต่ผู้บริหารก็มีความตั้งใจที่จะบริหารงานให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมพร้อมรับการประกันคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด และประเมินภายในคุณภาพนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ในอนาคต ดังนั้น ถ้าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุดก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษามากตามไปด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ ปัญโญ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน (กิตติศักดิ์ ปัญโญ, 2561)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารมี ความสามารถในการแสดงวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารมีความสามารถ ส่งเสริมการยอมรับในเป้าหมายของครูและบุคลากรในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารแสดงออกถึงการให้ เกียรติบุคลากร และความห่วงใยในความรู้สึกละให้ความสำคัญกับความต้องการของครูและบุคลากร ในสถานศึกษา 4) ผู้บริหารมีความสามารถกระตุ้นให้บุคลากรได้คิดทบทวนการปฏิบัติงานของตนเอง และส่งเสริมให้คิดหาวิธีการปรับปรุงการทำงาน 5) ผู้บริหารมีปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่าง ที่ดีให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา และ 6) ผู้บริหารมีความคาดหวังต่อผลการปฏิบัติงานใน ระดับสูงของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้วิจัยสามารถเสนอการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม ได้ดังนี้ 1) ครูสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2) ครูสามารถใช้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ 3) ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกได้ 4) ครูสามารถ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 5) ครูมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้จริง

บทสรุป

การศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนไม่ว่าจะเป็นครูและบุคลากรในสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการมุ่งส่งเสริมความร่วมมือของบุคลากรและให้ความช่วยเหลือบุคลากรในการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน หรือการทำงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างราบรื่น กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้คิดทบทวนการปฏิบัติงานของตนเองทำให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะอยากมาทำงาน ผู้บริหารควรเริ่มจากการเข้าหาผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้ปฏิบัติประชาชน ผู้ปกครอง หรือชุมชน หรือลงพื้นที่เพื่อสร้างความคุ้นชิน พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นบ่อยๆ ก็จะช่วยทำให้เข้าใจการทำงานและบรรลุเป้าหมายร่วมกันมากขึ้น

1.2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ควรให้ความสำคัญกับการที่ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งสถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เช่น จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ในรูปแบบ Active Learning ทั้งนี้เพราะกิจกรรมแสดงผลงานนักเรียนซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติทำให้นักเรียนเกิดทักษะ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อจะได้นำไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กัน กับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนั้น ผู้บริหารควรสร้างตนเองให้มีภาวะผู้นำด้านอื่นเพิ่มขึ้น ควบคู่กับการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และได้รับความไว้วางใจจากชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาที่สำคัญ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดทุกข้อ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ โดยควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในทุกด้าน สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่อื่นๆ 2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่อื่นๆ 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ ปัญโญ. (2561). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา: จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ ปีที่13 ฉบับที่ 38 พฤษภาคม-สิงหาคม: 135.
- กิตติธัช ออไอศุระ. (2561). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและครู”. วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน: 49.
- พวงพยอม ชิตทอง. (2561). “รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อส่งเสริมทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มรายวิชาจิตวิทยาสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่”. บัณฑิตวิจัย JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH ปีที่9 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน: 1-2.
- ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด. (2561). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา”. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม: 18-34.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (2562ก). รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา พ.ศ. 2562. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (2562ข). ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (2563). ระบบสารสนเทศเพื่อบริหาร การศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. เอกสารอัดสำเนา.
- Cronbach, Lee J. (1974). *Essentials of Psychology testing*. 3rd ed. New York: Harper & Row Publishers.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal for Education and Psych local Measurement* 30(3), 608.

Leithwood Kenneth and Jantzi Doris. (1996). "Toward an Explanation of Variation in Teachers Perceptions of Transformational School Leadership" *Educational Administration Quarterly* 32,4 October: 512-538.

